

บทที่ 2

ระเบียบวิธีการศึกษา

บทนี้จะเป็นการนำเสนอวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิโดยรายละเอียดและขั้นตอนการวิเคราะห์ภายใต้องค์ประกอบทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพจะกล่าวถึงในแต่ละประเด็นตามลำดับต่อไป

รูปแบบการศึกษา เป็นรูปแบบการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (quantitative and qualitative)

ลักษณะข้อมูล ข้อมูลจะจำแนกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้จากเอกสารการทำสัมมนาในประชากรแรงงาน – เศรษฐกิจ – สังคม และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องเฉพาะอย่างยิ่งด้านประชากรและแรงงานในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จาก 2 วิธี

1.2.1 การสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลภาครัฐและภาคเอกชน ภาครัฐ จะประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ด้านกำลังแรงงาน) เช่น การศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา พัฒนาชุมชน อุตสาหกรรม แรงงานและสวัสดิการเกษตร ศึกษา ภาคเอกชน ประกอบด้วยผู้ประกอบการ หอการค้า สภาอุตสาหกรรมเป็นต้น

1.2.2 การสนทนากลุ่ม (focus group) จากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐและเอกชนซึ่งได้ดำเนินการโดยแยกเป็น 8 กลุ่ม

1.2.3 การทำประชาพิจารณ์ 1 ครั้งในวันที่ 5 กรกฎาคม 2546

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการโดยอาศัยเทคนิคดังต่อไปนี้

1.1 เชิงคุณภาพ

1.1.1 การสัมภาษณ์เจาะลึก (indepth interview)

1.1.2 การสนทนากลุ่ม (focus group)

เทคนิคเชิงคุณภาพเป็นเครื่องมือที่มุ่งวิเคราะห์สภาพปัญหา ข้อจำกัดของตลาดแรงงานและกำลังคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดแนวทางพัฒนากำลังแรงงานอย่างสอดคล้องกับสภาวะ

ความต้องการของตลาดแรงงานและสถานการณ์ในพื้นที่ IMT-GT (5 จังหวัดชายแดนภาคใต้) ปี 2548

1.2 เจริญปริมาณ

1.2.1 วิธีอัตราส่วนมาตรฐาน (manpower-population)

1.2.2 การวิเคราะห์ถดถอย (regression)

1.2.3 Cohort study

เทคนิคดังกล่าวนี้มุ่งวิเคราะห์โดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิที่เป็น timeseries เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์แนวโน้ม สภาพอุปสงค์ อุปทาน และดุลยภาพของกำลังแรงงานกับตลาดแรงงาน

การวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเศรษฐกิจและกำลังแรงงานตามช่วงระยะเวลา (Cohort Study) สำหรับวิธีการ Cohort Studies ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาประกอบด้วยรายละเอียดขององค์ประกอบและกระบวนการดังต่อไปนี้ :-

1) ศึกษาเป็นช่วงเวลาประมาณ 7 ปี เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนตามช่วงเวลา ปีที่ใช้ศึกษา คือ พ.ศ.2521, 2527, 2534 และ 2541 ในแต่ละจังหวัดที่ศึกษา (และปรับไปตามช่วงมิติเวลาตามข้อมูลที่มีอยู่จริง)

2) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

- ประชากร จำแนกตามอายุ เพศ ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล
- จำนวนประชากรผู้ที่มีงานทำ พิจารณาตามรายละเอียด ดังนี้:-
 - สภาพการทำงาน
 - อาชีพ
 - ประเภทอุตสาหกรรม
 - ระดับการศึกษา
 - ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์
- ระดับการศึกษา
- ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (ราคาตลาด) พิจารณาตามสาขาการผลิต
 - ภาคเกษตรกรรม
 - ภาคเหมืองแร่และย่อยหิน
 - ภาคอุตสาหกรรม
 - ภาคการก่อสร้าง
 - ภาคการไฟฟ้าและประปา
 - ภาคการคมนาคมและการขนส่ง
 - ภาคการค้าส่งและการค้าปลีก

- ภาคการธนาคาร ประกันภัยและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์
- ภาคที่อยู่อาศัย
- ภาคการบริหาร ราชการและป้องกันประเทศ
- ภาคการบริหาร
- โรงงานอุตสาหกรรม
- ชาวต่างประเทศที่เดินทางผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง
- จำนวนผู้สมัครงานเปรียบเทียบกับตำแหน่งว่างที่ประกาศ
- จำนวนผู้สมัครงานที่ได้รับการบรรจุผ่านสำนักจัดหางานเปรียบเทียบกับตำแหน่งว่างที่ประกาศรับ
- การเคลื่อนย้ายของประชากร

การวิเคราะห์กำลังแรงงาน อุปทานและอุปสงค์แรงงานในแต่ละจังหวัด

การประมวลผล การวิเคราะห์ และการพยากรณ์อุปทานและอุปสงค์ของตลาดแรงงานในแต่ละจังหวัด ดำเนินการประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 11.0 for Windows โดยการแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 อุปทานแรงงาน การวิเคราะห์และพยากรณ์อุปทานแรงงาน ทำโดย

- 1.1 วิเคราะห์กำลังแรงงานและอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ
- 1.2 พยากรณ์อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน โดยใช้วิธีถดถอยเชิงเส้น (Simple Regression Analysis : SRA)
- 1.3 พยากรณ์อุปทานแรงงานของ 5 จังหวัดระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548 โดยใช้สถิติ ร้อยละ และความสัมพันธ์ของข้อมูล

ส่วนที่ 2 อุปสงค์แรงงาน การวิเคราะห์และพยากรณ์อุปสงค์แรงงาน ทำโดย

- 2.1 ประมาณการอุปสงค์แรงงานของภาคได้ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548 โดยวิธีเส้นตรง
- 2.2 วิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ภาคใต้ (Gross Regional Product : GRP) และผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ของทั้ง 5 จังหวัด โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ
- 2.3 พยากรณ์อัตราส่วนของผลิตภัณฑ์จังหวัด ต่อ ผลิตภัณฑ์ภาคใต้ ของ 5 จังหวัด โดยใช้วิธีถดถอยเชิงเส้น (SRA)

2.4 ประมาณการอุปสงค์แรงงานของ 5 จังหวัดระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548 โดยใช้สถิติ ร้อยละ

2.5 วิเคราะห์และประมาณการ อุปสงค์แรงงานของ 5 จังหวัด แยกประเภทอุตสาหกรรม โดยใช้สถิติ ร้อยละ

สรุปท้ายบท

จากที่ได้นำเสนอรูปแบบและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่กำลังข้างต้นก็จะนำไปสู่การนำเสนอข้อมูล วิธีการวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดในบทที่ 3 ต่อไป